

HISTORIA CONTEMPORÁNEA DE GALICIA

UNIVERSIDADE DE VIGO

Programa docente en créditos ECTS

CAMPUS :	OURENSE
DEPARTAMENTO :	HISTORIA, ARTE E XEOGRAFIA
CENTRO :	FACULTADE DE HISTORIA
TITULACIÓN :	LICENCIADO EN HISTORIA

CURSO :	2012-2013 (sen docencia)
---------	--------------------------

HISTORIA CONTEMPORÁNEA DE GALICIA

Código	102411321	Tipo	Obrigatoria	Curso	3º	Cuadrimestre	2º	Creditos	6
--------	-----------	------	-------------	-------	----	--------------	----	----------	---

Créditos Teoría	4,5	Créditos Prácticas	1,5	Grupos Teoría	0	Grupos Prácticas	0
-----------------	-----	--------------------	-----	---------------	---	------------------	---

Nome profesor/a	Créditos asignados (teoría)	Créditos asignados (prácticas)
Julio Prada Rodríguez	0	0

Profesor/a(s) coordinador	Aprobación Departamento	Aprobación Centro
 Asdo.: Julio Prada Rodríguez	Data Consello: 11-07-12 Asdo.: Montserrat Iglesias Gómez	Data Xunta: 11-7-12 Asdo.: Mª del Carmen Fdez. Contreras

HISTORIA CONTEMPORÁNEA DE GALICIA

FICHA DE ASIGNATURAS DA TITULACIÓN DE HISTORIA DA UNIVERSIDADE DE VIGO PARA GUÍA DOCENTE

EXPERIENCIA PILOTO DE CRÉDITOS EUROPEOS.

DATOS BÁSICOS DA ASIGNATURA

NOME: HISTORIA CONTEMPORÁNEA DE GALICIA

CÓDIGO: 102411321

CURSO ACADÉMICO: 3º

TIPO: Obrigatoria

DURACIÓN: cuadrimestral

Créditos totais: 6

Créditos teóricos: 4,5

Créditos prácticos: 1,5

Correspondencia en horas ECTS: 150

CICLO: 1º

CURSO: 3º

CUADRIMESTRE: 2º

DATOS BÁSICOS DO PROFESORADO

NOME (Profesor/a nº 1): Julio Prada Rodríguez

ÁREA: Historia Contemporánea

DEPARTAMENTO: Historia, Arte e Xeografía

DESPACHO:

Pav. 2, 1º piso, nº 6

E-MAIL:

jprada@edu.xunta.es

TFNO.:

9883871288

TITORÍAS: 1º cuadrimestre: pendentes de asignación á espera da aprobación dos horarios

2º cuadrimestre: pendentes de asignación á espera da aprobación dos horarios

DATOS ESPECÍFICOS DA ASIGNATURA

1. DESCRIPTOR:

Estudo do pasado histórico de Galicia nos seus diversos aspectos durante a Idade Contemporánea.

.

2. OBXECTIVOS:

2.1 XERAIS :

Achegar ós alumnos/as as grandes liñas evolutivas da Historia Contemporánea de Galicia.

Identificar e valorar correctamente os factores causais que explican os procesos de cambio global e os feitos históricos.

Comprender e valorar épocas e réximes políticos diferentes a aqueles nos que se insiren como elementos enriquecedores da existencia colectiva da nosa sociedade.

HISTORIA CONTEMPORÁNEA DE GALICIA

2.2 ESPECÍFICOS

A) Conceptuais

Asimilar os problemas máis transcentais da formación social galega ó longo dos séculos XIX e XX, analizando as súas raíces, evolución e consecuencias e valorando os proxectos de futuro da sociedade da que forman parte.

B) Competencias e habilidades

Manexar correctamente os principais instrumentos de análise histórica (textos, táboas, gráficos, mapas...) descubrindo a súa utilidade funcional.

Preocupación polo rigor na busca e na interpretación da información histórica.

3. METODOLOXÍA DOCENTE:

Materia sen docencia

4. MÓDULOS E TEMARIO DESENVOLVIDO:

BLOQUE 1: A DESESTRUTURACIÓN DO ANTIGO RÉXIME (1780-1874)

1.- A evolución demográfica.

- 1.-A demografía galega nos albores da contemporaneidade.
- 2.-A poboación ata o derradeiro terzo do século XIX.
- 3.-A emigración galega na etapa pre-estatística.

2.- A desarticulación do sistema produtivo e fracaso dos primeiros intentos anovadores.

- 1.-O estancamiento agrario galego.
- 2.-A desamortización en Galicia.
- 3.O sector industrial e de servizos: inercias e cambios.

3.- O predominio dos grupos sociais tradicionais.

- 1.-Os grupos dominantes.
- 2.-O campesiñado galego.
- 3.-Burguesía autóctona e foránea.

4.- Política, ideoloxía e cultura.

- 1.-A crise do Antigo Réxime.
- 2.-A difícil consolidación do liberalismo (1833-1875).
- 3.-A difusión das ideas: educación e prensa en a Galicia decimonónica.
- 4.-Os provincialistas.
- 5.-A nosa especificidade cultural.

BLOQUE 2: O INCERTO CAMIÑO CARA A MODERNIDADE (1874-1939)

1.- Poboación e emigración.

- 1.-A poboación galega a partir do derradeiro cuarto do século XIX.
- 2.-Camiño de América. A emigración galega a ultramar.

2.- A estrutura económica: cambios e persistencias.

- 1.-A crise agraria finisecular e a redención dos foros.
- 2.-O escaso desenvolvemento industrial.
- 3.-Os sectores más dinámicos.

3.- Clases e movementos sociais.

- 1.-As clases tradicionais: resistencia e adaptación.

HISTORIA CONTEMPORÁNEA DE GALICIA

- 2.-A consolidación da burguesía en Galicia.
- 3.-A aparición do proletariado. Do ludismo ó movemento obreiro organizado.
- 4.-O campesiñado: agrarismo e axentes sociais.
- 4.- A evolución política. Da Restauración á guerra civil.**
  - 1.-A Restauración: caciquismo e comportamentos políticos.
  - 2.-Da Ditadura de Primo de Rivera á Segunda República.
  - 3.-A guerra civil en Galicia.
  - 4.-A oposición ó franquismo: resistencia e represión.
- 5.- A toma de conciencia nacional: do federalismo ó nacionalismo.**
  - 1.-O pensamento galeguista.
  - 2.-Federalismo e rexionalismo. Solidariedade Galega.
  - 3.-O nacionalismo: Irmandades da Fala e Xeración Nós. Galeguismo e República.

BLOQUE 3: O PASADO RECENTE: FRANQUISMO, TRANSICIÓN POLÍTICA E CONSOLIDACIÓN DEMOCRÁTICA, A EVOLUCIÓN POLÍTICA RECENTE (1940-2005)

- 1.- A dinámica poboacional: estancamiento e recessión demográfica.**
  - 1.-A segunda onda migratoria.
  - 2.-As pautas recentes da demografía galega.
- 2.- A economía galega en a etapa franquista.**
  - 1.-O desenvolvemento agrícola e gandeiro.
  - 2.-O despegue industrial.
- 3.- O réxime do 18 de xullo e as propostas democratizadoras.**
  - 1.-As bases de sustentación do franquismo.
  - 2.-A sociedade galega no franquismo.
  - 3.-Nacionalismo e ditadura.
  - 4.-O camiño á democracia.
  - 5.-A evolución política da Galicia posautonómica.

5. BIBLIOGRAFÍA:

5.1 XERAL

- Barreiro Fernández, X.R., *Historia Contemporánea de Galicia*. 4 vols. Ed. Gamma, A Coruña, 1983.
Galicia. Historia. 4 vols. Hércules de Ediciones, A Coruña, 1991.
Domínguez Castro, L. e G. Constenla, *Tempos de sermos*. Vigo, Universidade, 2002.
Juana, J. de, e J. Prada (eds.), *Historia Contemporánea de Galicia*. Ed. Ariel, Barcelona, 2005
Historia Contemporánea de Galicia. Ed. Vía Láctea, Coruña, 1996.

5.2 ESPECÍFICA

- Alfonso Bozzo, A., *Los partidos políticos y la autonomía en Galicia, 1931-1936*, Madrid, Akal, 1976.
Balboa, X., *O monte en Galicia*, Vigo, Edicións Xerais de Galicia, 1990.
Beramendi, J. e X. M. Núñez Seixas, *O nacionalismo galego*, Vigo, Ed. A Nosa Terra-Promocións Culturais Galegas SA, 1995.
Cabo Villaverde, M., *O agrarismo*, Vigo, Eds. A Nosa Terra, 1998.
Carmona Badía, J., *El atraso industrial de Galicia, 1750-1900*, Barcelona, Ariel, 1990.
Eiras Roel, A., *La población de Galicia, 1700-1860*, A Coruña, Fund. Caixa Galicia, 1996.
Fernández Prieto, L., *Labregos con ciencia. Estado, sociedad e innovación tecnológica na agricultura galega, 1850-1939*, Vigo, Edicións Xerais de Galicia, 1992.
Juana, J. de, e J. Prada, *El galleguismo: Historia y Textos. De los orígenes a la Declaración de Barcelona*, Ourense, Obradoiro de Historia de Galicia, 2002.
Villares Paz, R., *Foros, frades e fidalgos*, Vigo, Edicións Xerais de Galicia, 1982.
Desamortización e réxime de propiedade, Edicións A Nosa Terra, 1994.

HISTORIA CONTEMPORÁNEA DE GALICIA

6.- CALENDARIO DE ORGANIZACIÓN DOCENTE SEMANAL

Materia sen docencia

7.- VALORACIÓN DE CRÉDITOS ECTS.

Materia de 6 créditos ECTS = 150 horas de carga de traballo para o alumno/a

Total de horas presenciais: 50

-Teóricas: 25

-Dirixidas: 15

-Avaliación continua: 10

Total de horas de traballo autónomo: 100

ACTIVIDADES	HORAS PRESENCIAIS	FACTOR ¹	HORAS DE TRABALLO AUTÓNOMO DO ALUMNO/A	TOTAL
Sesións teóricas				
Sesións prácticas				
Seminarios (dirección e exposición de traballos)				
Probas de avaliación continua				
Titorías				
Exame final				
Revisión de exames				
TOTAL				

¹ O factor fai referencia, nun cálculo aproximado e revisable no futuro, ás horas que o alumno/a necesita traballar para: preparar as sesións teóricas, as prácticas máis o esquema/resumo, os seminarios (recollida de material, elaboración e exposición dos traballos), as visitas ou outras actividades máis o resumo, as titorías, a avaliación continua e o exame final, de ser o caso.

HISTORIA CONTEMPORÁNEA DE GALICIA

8.- AVALIACIÓN

ASPECTO	CRITERIOS	INSTRUMENTO	PESO
Asistencia e participación	- Asistencia e participación activa nas sesións teóricas e prácticas.	-Control de asistencia e participación	5%
Probas de avaliación continua teóricas e procedimentais	-Dominio dos coñecementos teóricos e procedimentais da materia. Capacidade analítica e coherencia na redacción.	-Exame parcial.	60%
Traballo práctico	- Realización dun traballo práctico a elixir polo alumno que implique o uso de fontes históricas e que deberá estar asignado antes das vacacións de Semana Santa para que podan ser proporcionadas as directrices para a súa realización nos seminarios correspondentes.	-Entrega en prazo e adecuación ás directrices proporcionadas.	20
Realización e exposición dunha unidade didáctica que os alumnos/as deberán ter asignadas antes de rematar o primeiro mes do cuadrimestre	En cada unidade didáctica analizarase: a) Estrutura do traballo b) Calidade da bibliografía empregada c) Orixinalidade e rigor d) Coherencia na exposición e defensa e) Materiais de apoio empregados na exposición	- Valoración do traballo e da súa exposición	15%

Avaliación final para o alumnado que por CAUSA XUSTIFICADA non poida asistir ás clases teóricas e non entregue ou non supere CALQUERA DAS PROBAS DE AVALIACIÓN CONTINUA REALIZADAS E/ OU A REALIZACIÓN DA UNIDADE DIDÁCTICA

PROBAS DE AVALIACIÓN FINAL	CRITERIOS	PESO
a) Dominio dos coñecementos teóricos e procedimentais da materia. b) Realización do traballo práctico e entrega do mesmo o día e hora da realización do exame final (Vid. os criterios expostos para este apartado).	a) Proba escrita na que o alumno se examinará da totalidade do programa da materia b) Valoración do traballo.	80% 20%